

Báňští záchranáři cvičili ponory v zamrzlé přehradě | DIAMO2023 | Britská firma Gravitricity a státní podnik DIAMO budou spolupracovat na pilotním projektu ukládání energie v dole | Příspěvky z našich řad | Propady Na Vysokém u Kladna | Všechno je teď... | Zemětřesení v Turecku | Podpořili jsme projekt Rozsvěcíme Ukrajinu | Trochu podzemí ze severovýchodních Čech | Večerní hornický průvod | Pozvánka na den otevřených dveří

Báňští záchranáři na Žermanické přehradě – poslední pečlivé přípravy před ponorem

Báňští záchranáři cvičili ponory v zamrzlé přehradě

V polovině února proběhl týdenní zimní výcvik báňských záchranářů – potápěčů a mechaniků na Žermanické přehradě. Ponory pod ledem simulují důlní podmínky a patří mezi nejnáročnější aktivity vyžadující dobrou kondici účastníků a perfektní spolupráci týmu.

Společného zimního výcviku se zúčastnilo celkem 22 záchranářů, mezi nimi byli potápěči, technici a mechanici z HBZS Ostrava a ZBZS Odolov a 4 potápěči s odborností lékaře, kteří zajišťovali povinný lékařský dohled.

„Po dlouhých letech nám tentokrát počasí přálo a celý týdenní výcvik skutečně proběhl pod souvislou ledovou vrstvou, která nám jako jediná umožňuje simulovat důlní prostředí bez možnosti vynoření potápěče na volnou hladinu,“ vysvětlil vedoucí výcviku Petr Zielinski, náměstek ředitele závodu HBZS. Výcvik byl primárně zaměřený na zaškolení potápěčů a mechaniků na nově pořízený hadicový přístroj od firmy Kirby Morgan, kterým byl nahrazen starý hadicový přístroj Nargila.

Výcvik začal v pondělí transportem veškeré potápěčské techniky

z HBZS Ostrava do penzionu Mostař u Žermanické přehrady, kde si záchranáři zřídili základnu. Denní program vždy začal ranním briefem, kde se naplánovaly dopolední ponory a vedoucí výcviku upřesnil námět cvičení daného dne. „Po provedené lékařské prohlídce potápěčů a ověření, zda jsou schopni ponoru, začal výcvikový den. Po ukončení ponorů zajistili naši mechanici vysušení mokrých doplňků a doplnění vzduchu do tlakových lahví na následující ponorový den,“ popsal Petr Zielinski.

V průběhu týdenního výcviku jsme umožnili také zástupcům regionálních médií zachytit přípravu, práci i komunikaci týmu záchranářů a vybavení, které používají. Tuto příležitost využily televizní štáby i fotografové a novináři z tištěných a internetových médií. Slunečné počasí pomohlo vytvořit

nevšední fotografie a záběry, které záchranáři doplnili o odborné komentáře i aktuální dojmy.

V průběhu čtvrtého výcvikového dne dorazil ještě štáb České televize, který připravuje seriál pro děti o složkách Integrovaného záchranného systému „Zachraň se, kdo můžeš!“. Celý jeden díl bude věnován práci báňských záchranářů, přičemž na scénáři spolupracoval ředitel závodu HBZS Josef Kasper.

„I přes velký zájem médií, kterým jsme se snažili přizpůsobit dva výcvikové dny, jsme stihli odpotápet všechny naplánované ponory a vyzkoušet si novou techniku. Uskutečnili jsme celkem 30 ponorů s průměrnou hloubkou 5,5 metrů a průměrnou délkou 41 minut,“ shrnul Petr Zielinski. Zimní výcvik skončil transportem veškeré potápěčské techniky na stanici a závěrečným zhodnocením. ■

Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace

Příprava a kontrola potápěčské výstroje

DIAMO2023

Pokračujeme v optimalizaci procesů a činností DIAMO

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Jistě si všichni uvědomujeme, že vývoj v jednotlivých lokalitách ve správě státního podniku DIAMO postupuje mílovými kroky. Většina dolů je zlikvidována nebo, s výjimkou Dolu Rožná, v závěrečné fázi provozního cyklu. Proto i činnosti jednotlivých závodů se postupně přibližují. Samozřejmě, jsou zde i odlišnosti. Zatímco některé závody řeší sanace kontaminovaných míst, jiné se více orientují na rekultivace a revitalizace. Některé provádí rozsáhlé likvidace povrchových objektů, jiné se soustředí více na správu důlních děl. Řada činností je však společných podstatné části závodů. Co však mají všechny závody i ředitelství státního podniku více méně společné, jsou podpůrné a řídicí procesy. Jinými slovy činnosti zajišťované ředitelstvími. Ale nejsou to jen změny ve státním podniku, jsou to i změny vnějšího prostředí, na které musíme reagovat.

Po mnoha letech tedy přistupujeme k významnější změně ve způsobu řízení podniku – k vytvoření jednotné organizační struktury ředitelství odštěpných závodů a ředitelství podniku. Cílem této změny je přispět k větší přehlednosti, nastavení podmínek pro sdílení znalostí a informací mezi odbornými zaměstnanci v rámci celého podniku, vytvoře-

ní podmínek pro lepší zapojení do projektů nebo srovnání výkonnosti stejných pracovišť a nastavování srovnatelných cílů. Jsem přesvědčen, že tato změna přispěje k větší efektivitě řízení i k redukci některých aktů hospodářského řízení, kdy, díky jednotným názvům pozic i útvarů, nebude nutné alespoň některé předpisy dále rozpracovávat do podmínek odštěpných závodů. I když některé útvary projdou transformací a v závislosti na specializaci a místních podmínkách mohou vzniknout i útvary nové, podstatná část agendy bude pro celý podnik jednotná a všem srozumitelná.

Nedílnou součástí sjednocení organizační struktury je i sjednocení označení jednotlivých organizačních útvarů a jednotek na závodech. Všechny odštěpné závody budou nadále používat výhradně označení oddělení, která se budou dále členit na referáty. Výkonné útvary pak budou označeny jako střediska nebo úseky v závislosti na náplni práce. Odbory budou nadále zřízeny výhradně na ŘSP. Na tomto místě bych rád upozornil, že se jedná pouze o sjednocení názvosloví bez dalších dopadů jako např. změn tarifů zaměstnanců apod.

A protože se státní podnik DIAMO v posledních dvou letech významně rozrostl, došlo i k rozšíření portfolia našich činností. Lokality, které spravujeme, najdeme po celé České republice. Začleněním PKÚ, ale i historickým vývojem došlo k významnému překryvu regionální působnosti závodů. To nás logicky vede k myšlence využít synergií mezi umístěním odštěpných závodů a správou lokalit v daných regionech. V současné době, kdy odštěpné závody spravují dosud činné areály, provádí správu a likvidaci dolů nebo provádí rozsáhlé sanace, je jejich úloha zejména ve vztahu k municipalitám v daných regionech zásadní.

Samozřejmě, že časem dojde k postupné proměně strategie zajišťování údržbových a monitorovacích prací na důlních dílech a trvalých zátěžích. Ale tento čas ještě nepřišel. Přesto je jakákoli úspora nákladů důležitá a správa lokalit z blízkých závodových center dává smysl. Příkladem může

být převod střediska Hodonín pod závod GEAM nebo důlních děl v Krkonoších pod závod TÚU. Samozřejmě, jak už to tak bývá, budou výjimky. Mezi takové výjimky patří uranové zátěže s dekontaminačními stanicemi. Ty se bez zkušeností a odborné způsobilosti v oblasti nakládání s radionuklidy neobejdou.

Vím, že výše uvedené změny mohou vzbudit řadu otázek. Bezpochyby tyto změny přinesou dost práce, zejména v oblasti úpravy dokumentace, změn popisů pracovních míst, smluv apod., ale věřím, že budoucí přínosy pro fungování DIAMO budou daleko větší a že dříve či později shledáte jako zaměstnanci podniku tyto změny jako racionální, které nám pomohly ke zlepšení chodu podniku. Je to logický vývoj, kdy podnik musí postupně směřovat k optimalizaci svých procesů a racionalizaci řízení tak, aby i v budoucnosti mohl snadno reagovat na postup sanací a rekultivací nebo rozvojové projekty a přispět k naplňování naší vize moderního podniku, protože jen tak můžeme naplňovat misi státního podniku DIAMO.

*Ing. Ludvík Kašpar
ředitel státního podniku DIAMO*

Britská firma Gravitricity a státní podnik DIAMO budou spolupracovat na pilotním projektu ukládání energie v dole

Na Britském velvyslanectví v Praze podepsal státní podnik DIAMO Memorandum o porozumění se skotskou společností Gravitricity Ltd. zabývající se akumulací energie. Společnost Gravitricity vyvinula technologii podzemního skladování energie, která využívá sílu gravitace a mohla by hrát významnou roli při přechodu Evropy na obnovitelné zdroje. Cílem memoranda je zahájit spolupráci na ověření proveditelnosti projektu a případně také přípravě prvního velkého gravitačního úložiště energie v Dole Darkov na Karvinsku, kde skončila těžba uhlí před dvěma roky. Na projektu bude spolupracovat také VŠB – Technická univerzita Ostrava.

Setkání uvedl osobně britský velvyslanec Matthew Field

Systém vyvinutý firmou Gravitricity ukládá elektřinu formou zvedání a spouštění těžkých závaží v šachtě. V době, kdy je elektřiny přebytek, tedy většinou v noci nebo při nadprodukcí elektřiny z fotovoltaických elektráren, vytáhne naviják mnohatunové závaží vzhůru a během energetické špičky ho spustí dolů a generátor vyrobí elektřinu. Má velmi rychlý náběh, na plný výkon se z nuly dostane během sekundy a dostupný výkon lze regulovat rychlostí spouštění. Jeden blok může vyrobit až 2 MWh energie a systémy s více závažími by takto mohly ukládat až 25 MWh energie.

„Naším hlavním úkolem je zajistit útlum a likvidaci dolů, ale hledáme zároveň pro areály dolů nové využití podle potřeb regionu. Záměr Gravitricity je příležitostí pro doly, ale i pro naše odborníky, kteří si tak mohou vyzkoušet práci na nových projektech a spolupráci

se zahraničním subjektem. Čeká nás hodně práce, je potřeba prověřit všechna rizika, která se pojí s provozováním této technologie v dole,“ uvedl ředitel státního podniku DIAMO Ludvík Kašpar.

Princip je otestovaný na zmenšené verzi technologie v Edinburghu. Na podobném principu fungují například vodní přečerpávací nádrže, Gravitricity chce ale mechanismus poprvé instalovat do podzemí uhelného dolu. S nápadem přišel vynálezce Peter Fraenkel v roce 2011.

Důl Darkov by se mohl stát průkopníkem v tomto směru. Přeměnou na zásobárnu energie o výkonu 2 MWh by mohl dodávat elektřinu pro více než 16 000 domácností. Pro použití v dole však bude nutné ověřit předpokládané parametry, zejména energetickou účinnost, ekonomickou efektivnost a všechny technické aspekty i legislativní podmínky provozu dolu.

Ludvík Kašpar (DIAMO) a Charlie Blair (Gravitricity) při podpisu memoranda

Patentovaný koncept má potenciál dosahovat podobných nebo lepších výsledků ve srovnání s jinými formami ukládání energie a může tak hrát důležitou roli při přechodu na bezuhlíkovou ekonomiku založenou na obnovitelných zdrojích, protože významně pomůže ke stabilizaci energetické soustavy.

Výkonný ředitel Gravitricity Charlie Blair při podpisu na Britském velvyslanectví v Praze řekl:

„Nízkouhlíkový svět bude vyžadovat obrovské množství skladování energie a ve společnosti Gravitricity jsme vyvinuli technologii skladování energie s dlouhou životností, která dokáže dodávat super rychlou energii a nabízí některé z nejlepších vlastností lithiových baterií a přečerpávacích vodních nádrží.“

Gravitricity odhaduje, že na celém světě existuje asi 14 000 dolů, které by mohly být vhodné pro gravitační skladování energie. Na vývoji a realizaci prototypu podzemního úložiště energie bude spolupracovat na základě druhého memoranda také VŠB – Technická univerzita Ostrava. Ivan Igor, prorektor VŠB-TUO doplnil:

„Předpokládáme zapojení do celé řady činností, které budou využívat expertizu pracovníků zejména z Hornicko-geologické fakulty.

Takovéto projekty jsou významné pro region i naši univerzitu, která dává velký důraz na spolupráci s průmyslovými podniky.“

Jednání a spolupráci pomohlo zprostředkovat Britské velvyslanectví v Praze. Velvyslanec Matthew Field při slavnostním aktu uvedl: „Velmi oceňuji, že Gravitricity, podnik DIAMO a VŠB – Technická univerzita Ostrava plánují spolupracovat na tak unikátním projektu gravitačního úložiště. Mohla by to být první instalace technologie, která je důležitá pro transformaci energetiky, a jsem rád, že mohou být při vzniku této spolupráce.“

Odstartování spolupráce podpořil osobně také hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák. „Jsem rád, že myšlenka využít dolů pro výrobu nebo ukládání energií původně navrhovaná na Dole Staříč nezapadla a našlo se jiné vhodnější místo pro možné instalování technologie gravitačního úložiště.“

Všichni víme, že to nebude snadné, ale věřím, že tento projekt může pozitivně přispět k transformaci, kterou region prochází,“ uvedl hejtman.

Navrhovaný systém, na kterém spolupracuje Gravitricity s firmou Huisman, může podpořit místní přenosovou síť a zajištění energetické bezpečnosti. Pro Moravskoslezský kraj by tento projekt mohl být také dalším impulsem pro rozvoj energetiky z obnovitelných zdrojů.

Projekt skladování energie bude komerčního rozsahu a poskytne základ pro další projekty a získávání zkušeností, aby bylo možné v budoucnu systémy instalovat na jiných vhodných místech, ať už ve správě podniku DIAMO nebo na jiných místech po celém světě.

Společnost Gravitricity bude žádat o evropské dotace z Inovačního fondu EU.

*Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace*

Zástupci VŠB-TUO, DIAMO a Gravitricity s panem velvyslancem a hejtmánem Moravskoslezského kraje

PŘÍSPĚVKY Z NAŠICH ŘAD

Kde je dřevo, tam je Staňa

Stanislav Strakoš ukazuje fotoalbum svých výrobků

Ve vestibulu na Dole Staříč mezi Ostravou a Frýdkem-Místkem stojí dřevěný model zdejší těžní věže. Vyrobil ho náš zaměstnanec Stanislav Strakoš ze závodu DARKOV. Je mu 58 let a po večerech a o víkendech rád vyrábí věci ze dřeva. Jeho zručnost je pověstná, a tak občas své zkušenosti uplatní i v práci na šachtě.

Jak dlouho jste vyráběl model těžní věže?

Zhruba 3 týdny, je z modřínu. Původně to měla být ptačí budka, ale jak jsem začal na tom pracovat, tak mi to připomnělo těžní věž.

Kdy jste začal pracovat se dřevem a něco vyrábět?

Zhruba před 20 lety, když jsem chtěl vyrobit truhlíky na květiny. Koupil jsem si ruční pilku, která už měla „ponor“ a „úhel“. První truhlík byl z jasanu a stále ho mám doma v obýváku. Pak jsem začal dělat i složitější věci.

To Vám asi někdo musel pomáhat?

Ani ne, snažil jsem se to spočítat a promyslet sám a vždýcky mi to vyšlo. Dokonce i můj bratr, který je truhlář, se divil, jak to můžu bez znalostí technických postupů zvládnout. Občas mi i pomáhal, ale většinou pracuji sám.

Jaké výrobky Vás nejvíc baví a které dají nejvíc zabrat?

Asi kola a kolečka, která bývají na trakařích nebo studnách, s tím je „drbačka“. Nebo třeba křížové výplně v pergolách s truhlíky na květiny. Někdy je to tak, že to jeden uvidí u někoho doma a chce to taky. Já jsem takové dobračisko, neumím říct ne. Baví mě všechno a rád se učím a rád si zkusím nové věci. Otec mě naučil, že slovo „nejde“ na šachtě neexistuje.

Jak dlouho pracujete na šachtě?

Už 38 let, začínal jsem jako průvodčí, pak jsem byl mašinářem a 20 let dispečerem kolejové dopravy na Dole Staříč a jsem tady vlastně celý život, převážně na 3. patře. Později v útlumu jsem dělal taky narážeče, čerpače a zámečníka. Když je potřeba něco vyrobit nebo opravit, volají mě. Jsem tady na šachtě jako takový hodinový manžel, ale nemyslím to ve zlém, mě to baví. Někdy nemůžu ani dospat, abych už tady byl.

Tak se asi ani netěšíte do důchodu, nebo ano?

Vlastně už mám důchod od 14. února, ale zůstávám a rád bych tady ještě zůstal, když to půjde. Báł jsem se před pár lety, že tady nevydržím kvůli postupujícímu útlumu ani do předčasného důchodu a nakonec mi to vyšlo. Baví mě to a je tady fakt dobrý kolektiv, dobří lidi, dobrý vedoucí, zkrátka jsem tady rád.

Uplatníte svoji zálibu – práci se dřevem i na šachtě?

Většinou při nějakých opravách. Všichni vědí, že to se dřevem umím, takže to funguje tak: kde je dřevo, tam je Staňa. Teď bude větší práce se dřevem, budeme připra-

vovat bednění v jámě pro betonový poval a následný zásyp jámy.

Kde všude bychom Vaše výrobky ze dřeva našli?

Tady na šachtě máme ode mě kromě modelu těžní věže takové větší krmítko pro ptáky. Dělal jsem pro přátele a známé i kolegy z práce, třeba zahradní domečky, králíkárny, pergoly, balkóny, saunu, hrací prvky pro děti na zahradu, dokonce taky hasičské auto ze dřeva pro 11 dětí.

Na čem pracujete teď?

Vyrábím model vysílače na Lysé hoře, vysoký 2 metry, bude vystavený přímo na Lysé.

Kolik času věnujete svému koníčku?

Když je potřeba, tak i každý den pár hodin.

Děkuji za rozhovor.

Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace

Pan Strakoš u svého modelu těžní věže Dolu Staříč ve vestibulu dolu

Propady Na Vysokém u Kladna

Naši odborníci neodpočívají ani v zimě, kdy venkovní teploty klesají pod bod mrazu. Techničtí pracovníci střediska Kladenské doly odštěpného závodu PKÚ v současné době pracují na zajištění dvou propadů v okrese Kladno.

Proplachová zkouška jednoho z propadů

Hornická činnost v této oblasti byla provozována bývalými doly Ferdinand ve Cvrčovicích a František Josef (později Zápotocký) v Kladně Dubí, a to s různou intenzitou mezi lety 1890–1933 (těžba hlavní kladenské sloje), dále

1950–1979 (dobývky zaměřené na dotěžení zbytkových pilířů hlavní kladenské sloje a jejích spodních lávek) a 1960–1990 (těžba základní sloje). Hornická činnost v této oblasti byla v roce 1990 ukončena z důvodů vyčerpání uhelných zásob.

Oba propady se nacházejí v lesním porostu v hranicích chráněného ložiskového území Dubí a jsou propojeny terénní rýhou (pravděpodobně důsledek nestability svahu v kombinaci s tektonickou linií vycházející na povrch). Nespojitě porušení terénu je s největší pravděpodobností negativním povrchovým projevem minulé hornické činnosti v kombinaci s recidivou pohybů terénu vlivem působení výrazné tektonické poruchy. Nemalou roli v tomto případě může hrát také velká svažitost terénu. V důsledku toho nejsou vyloučeny ani svažové pohyby v bezprostředním okolí propadů. Oba zjištěné propady naši pracovníci na místě provizorně zajistili bezpečnostní páskou se zákazem vstupu a pořídili prvotní fotodokumentaci. Při prohlídce také zjišťovali případnou koncentraci škodlivých plynů vystupujících z propadů, konkrétně CO, CO₂ a CH₄, které ale nebyly zjištěny. Pro ověření případné komunikace propadu s důlními díly v lokalitě kolegové provedli proplach vodou z cisterny. Na základě výsledků proplachové zkoušky bude rozhodnuto o dalším postupu.

Ing. Josef Slavík, vedoucí oddělení, odbor závodního dolu a hlavního měřiče

Všechno je teď..

Projektové řízení je slovním obratem, který se v současné době dost často používá. I v našem státním podniku pracujeme tímto způsobem, a protože v nedávné době došlo k organizačním změnám ve vedení podniku, zeptali jsme se na něj nového náměstka úseku strategie a rozvoje, pana Ing. Tomáše Kovalovského:

Co je to projektové řízení?

Projektové řízení je časově ohraničená a ucelená sada činností, jejich cílem je vytvoření nebo zavedení něčeho konkrétního. Projekt je charakterizován určitým způsobem řízení, kdy je definován cíl, přidělené časové prostředky a je jedinečný. Nikdy už se neopakuje a má jasně daný začátek a konec. Cílem projektu může být např. modifikace technologie, za to odpovídá projektový manažer, ale přínos projektu se může projevit až s odstupem času jako zvýšení výroby a následné zefektivnění těžby materiálu. Za přínosy projektu odpovídá řídicí výbor a sponzor projektu. Jinými slovy řečeno je projektové řízení logické selské myšlení – co má být uděláno, v jakém čase, v jaké kvalitě, za jakou částku a co je k realizaci potřeba. Je to velice pestrá činnost, při které se setkáváte s mnoha různými lidmi, vytváříte dohody a dohlížíte na jejich plnění. Žádný projekt neproběhne tak, jak je původně přesně naplánováno. Je nutné se naučit myslet mimo zavedené koleje a stále hledat nová řešení, aby výsledek dával smysl.

Co se skrývá pod pojmem projekt?

Většina lidí se v životě setkává s projektem např. rodinného domu nebo technologie, tzn. balík dokumentace. Projekt ve smyslu projektového řízení je ucelená jedinečná činnost k vytvoření něčeho nového a přínosného pro společnost hmotného i nehmotného charakteru (např. zavedení nového systému evidence docházky). V tomto případě je cílem realizovat nový docházkový systém a přínosem projektu je úspora času a práce při evidování docházky.

Na čem právě pracujete?

Náš úsek vznikl teprve 1. ledna 2023. Celé portfolio projektů, o které bychom se měli starat, je zatím v plenkách, ale již si přebírám projekty, které se připravovaly nebo se realizují na odštěpných závodech. V současné době připravujeme postup, který bude zavádět pravidla pro řízení projektů. V březnu letošního roku bychom chtěli zahájit interní připomínkování.

Děkuji za rozhovor.

Ing. Hana Volfová
odbor komunikace

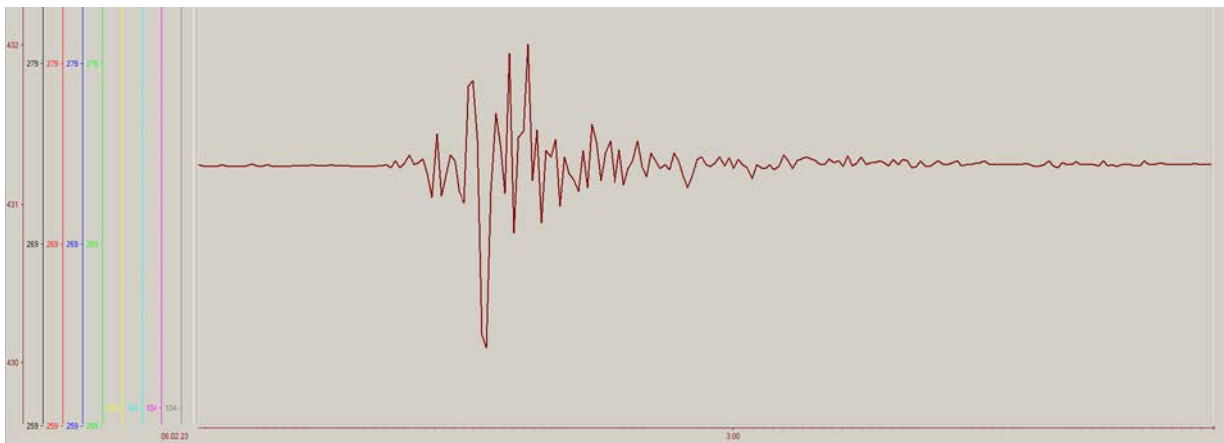
Zemětřesení v Turecku

Zemětřesení v Turecku a Sýrii se projevilo i na našich zařízeních. Zaměstnanci čistírny důlních vod v Dubenci u Příbrami zaznamenali v pondělí 6. února v půl třetí ráno rozkmitání důlních vod.

Čas odpovídá prvním dvěma zemětřesením, která udeřila v Turecku a Sýrii silou 7,8 desetibodové Richterovy škály. Na krívkách z kontinuálního snímání hladiny vody pomocí tlakové sondy je vidět prudký výkyv u běžně měřených hodnot. Ohniska zemětřesení jsou od nás vzdálena vzdušnou

čarou cca 2 300 km, po silnicích byste museli dokonce ujet přes 3 000 km. I přes tak velkou vzdálenost naše přístroje tyto silné otřesy změřily.

Ing. Miroslav Růžička
vedoucí provozu čistících stanic
Příbram, o. z. SUL

Výkyv zaznamenaný tlakovou sondou

Podpořili jsme projekt Rozsvěcíme Ukrajinu

Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Velvyslanectvím Ukrajiny spustilo v lednu iniciativu na pomoc s obnovou ukrajinských energetických zařízení. Do projektu se zapojil i státní podnik DIAMO formou exkurzí na Dole Jeremenko v Ostravě pro dárce.

Začalo to mikinami. Bílé mikiny s nápisem vznikly jako poděkování těm, kteří se podíleli na energetické části českého předsednictví v Radě Evropské unie. To znamená zástupcům Evropské komise, ministrům zodpovědným za energetiku, pracovníkům stálého zastoupení v Bruselu a pracovníkům z Ministerstva průmyslu a obchodu. Mikiny měly velký úspěch a tak vznikla myšlenka využít je na podporu Ukrajiny.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Velvyslanectvím Ukrajiny spustilo sbírku, ve které si mohli zájemci zakoupit mikiny s podpisy českých osobností, ale i další věci a také aktivity. Mezi nimi exkurzi do ostravského Dolu Jeremenko. Cílem sbírky bylo získat finanční prostředky na podporu organizací, které pomáhají na Ukrajině napravit škody po ruském bombardování. Peníze se využijí na obnovu energetické infrastruktury, například na nákup generátorů, teplometů, filtračních systémů na vodu a dalších zařízení.

Exkurze pro dvacítku zájemců – dárců na Dole Jeremenko proběhla 24. února. Začala krátkým seznámením s průběhem prohlídky a bezpečnostním školením. Účastníci také pozdravil ředitel závodu ODRA Rostislav Dudáš. Součástí prohlídky byly objekty na povrchu, včetně dispečinku pro monitoring výstupů důlních plynů a řízení čerpání důlních vod. Působivý byl i pohled do skladu obřích čerpadel a výjezd na těžní věž s těžním strojem a vyhlídkou na celou Ostravu. Největším zážitkem pak bylo fárání do dolu a procházka v podzemí k čerpací technologii. Pořádili jsme zde také fotografie pro účastníky na památku. Poslední částí programu byly prezentace o činnosti závodu ODRA a aktivitách státního podniku s poutavým výkladem Libora Jalůvky a promítáním filmových dokumentů s hornickou tematikou.

Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace

Účastníci exkurze na Dole Jeremenko u vodní jámy

Večerní hornický průvod

V sobotním podvečeru, 25. února, se na Muzejním náměstí ve Stříbře, na pozvání Bratrstva sv. Barbory, sešlo několik desítek občanů města, stříbrští hasiči, permoníci – děti ze zdejší mateřské školy a další (odhadem 300 účastníků), aby si připomněli událost starou již 217 let. Tehdy stříbrští horníci

obdrželi od císařovny Marie Terezie, manželky císaře Františka II., hornický prapor a právo nosit své hornické uniformy.

Všechny přítomné přivítal předseda Bratrstva sv. Barbory Karel Neuberger a seznámil je s důvodem tohoto setkání. V minulosti

Hornický průvod za svitu pochodní

Trochu podzemí ze severovýchodních Čech

Dne 16. 2. se v muzeu v Trutnově konalo Slavnostní uvedení knihy „Grafické listy montánní historie severovýchodních Čech“. Na první pohled jedna z řady vydávaných knih v dnešní době, opak je však pravdou.

Kniha obsahuje 200 grafických listů zaniklých důlních děl

Tato kniha se stane dle mého soudu malou biblí pro přátele hornictví, neboť kromě načasování, kdy tento den je autorovi díla Václavu Jiráskovi 80 let, shrnuje jeho více než dvacetileté úsilí a bádání, během kterého vzniklo více jak 200 grafických listů mapujících zaniklá důlní díla, a to včetně jejich stručných dějin, geologie, paleontologie a mineralogie. Zdokumentoval tak oblast od Harrachova přes východní Krkonoše, Trutnovsko, Svatoňovicko a Hronovsko až po Žďárky a Stroužné s jeho osobitým zaměřením na Jestřebí hory.

Tento unikátní soubor se podařilo vydat nákladem 600 výtisků za neskutečné organizační práce „filantropa“ Petra Bergmanna, který již vydal např. objemnou knihu Broumovsko. Bez jeho aktivit se sponzory, kde se podstatně podílel i státní podnik DIAMO, by kniha nevyšla. Velkou zásluhu má za prvotní nápad RNDr. Ivan Koroš.

Jsem sice několik let v důchodu, 20 let hornické řehole se ale nedá odmazat. Oficiálně příští rok, 1. dubna, si budeme připomínat 30 let od vytažení posledního huntu na Dole Kateřina, kde jsem toho „Černého Petra“ měl já, a tím se ukončilo více jak 400 let dobývání černého uhlí ve Východočeském revíru.

Perličkou, ne moc známou, je i to, že v letech 1953–1957 tento důl, v té době pod názvem Stachanov, byl ve správě uranového průmyslu.

O dalších lokalitách v Krkonoších a Podkrkonoší nemluvě. Haldy jsou specialitou Ing. Paška. Dráhu Václava, autora knihy, jsem měl možnost sledovat více jak 45 let, od stavebního technika až po báňského záchranáře a archiváře. Mimochodem se současným zeměměřičem v Turecku a Sýrii jen vzpomínka na to před 35 lety, kdy jsem obdobně osobně z Báňské záchrané stanice Odolov vypravoval četu záchranářů do Arménie, kde byl jedním z nich a fotky z této rovněž tragédie má bohužel stále v trezoru a stály by i po letech včetně vzpomínek rovněž za vydání.

Kdo se trochu hlouběji věnuje problematice vydání takovýchto děl, jistě mi dá za pravdu, že jen invence vůbec písemně a obrazně zpracovat takový materiál znamená celoživotní práci a to, že se uskutečnilo souborné vydání je opravdu majsterštyk. Jinak by jeho práce byly dostupné pouze badatelům v muzeu a archivu v Trutnově či Archivu s. p. DIAMO, kde jsou sice pečlivě archivovány, ale ne v tomto souboru. A pak indivi-

duální listy v jednotlivých knihách o Žacléři, Radvanicích a Svatoňovicích, ve vlastivědných sbornících nebo ročenkách. Hornické obce jako Svatoňovice, Jívka, Trutnov, Náchod, Hronov, Rtyně, Červený Kostelec se spolu s dalšími společnostmi podílely na spolufinancování.

Škoda, že pravděpodobně nebyla oslovena města Vrchlabí, Černý Důl, Špindlerův Mlýn a Harrachov, dále KRNP a Svaz Krkonošských obcí, která jsou v této publikaci jako hornická města nebo místa zmiňována.

Mohlo dojít ke zvýšení výtisků i zajištění více publikací pro čtenáře v regionu. Námět pro dotisk.

Podstatné je však to, že se podařilo vydat toto ucelené dílo, neboť od nápadu do vydání uplynulo pouze neskutečných 8 měsíců a bude zachováno pro další generace. Tím spíše, že těžba uranu a rud skončila, pokud nepočítáme nové průzkumy podniku DIAMO ve Zlatých Horách a Krušných horách.

Černé uhlí dle posledních informací na Dole ČSM na Ostravsku má před sebou tři roky. To už bych nosil vodu do studně, neboť výhledové záměry předkládá právě vláda DIAMO, s. p.

A to hnědé naráží na schválené limity a ekologické sankce.

Takže nyní jen můžeme u nás „objevovat“ podzemí ve starých a opuštěných důlních dílech v Hornickém muzeu v Harrachově, v Jívce (Důl Bohumír) a možná už letos v Kovárně na úpatí Sněžky (záleží na speleologech).

Po vlastní prezentaci knihy, poděkování sponzorům, vydavatelům a hlavně oslavenci, byla promítnuta řada fotografií zejména z Jestřebích hor, nechyběly i araukarity a další minerály z podzemí, místní spolek nadšenců se pochlubil odbornými vycházkami s přednáškami jubilanta a po diskuzi zazněla s hudebním doprovodem stará píseň Barborka.

Osobně na závěr děkuji za finanční podporu. S hornickým Zdař Bůh!

Ing. Michael Polák
emeritní ředitel VUD s. p.

jsme tuto akci pořádali již šestkrát, takže letos, po delší době, jsme si připomněli tuto událost posedmé.

V 18 hodin se seřadil hornický průvod a vydal se za svitu loučí, baterek a lampionů tentokrát starobyloou částí města (ulicí Plzeňskou, Jiřího z Poděbrad, Kostelní, Husovou a nazpět ulicí Benešovou k městskému muzeu). V čele šli nosiči se stříbrskými hornickými prapory, pak malí permoníci, hasiči, hudebníci z lidové školy umění pod vedením kapelníka F. Kratochvíla a následovali ostatní účastníci průvodu. Protože slunečné počasí z celého týdne se nám náhle změnilo opět na zimní, něco pro zahřátí se náramně hodilo. Po skončení pochodu měli všichni příchozí možnost občerstvení a popovídání si.

Děkujeme všem a doufáme, že hlavně ti nejmenší si to užili.

Pořadatelem akce bylo Bratrstvo sv. Barbory, Muzeum ve Stříbře a Městské kulturní středisko ve Stříbře.

Zdař Bůh!

Karel Neuberger, MBA
Hornický spolek Stříbro

Srdečně vás zveme na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
Čistírny důlních vod
Horní Slavkov

odštěpného závodu Správa uranových ložisek Příbram

22. 4. 2023, od 9 do 14 hodin

DIAMO, s. p., ČDV Horní Slavkov, Tovární ul.
Přesná poloha: GPS 50.1607353N, 12.7767953E

